

KS § 141

D.nr. KS/2021:132 - 034

Motion från David Aronsson (V) om upphörande med valfrihetssystem enligt LOV inom hemtjänsten

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. motionen inte föranleder någon åtgärd då socialnämnden har föreslagit kommunfullmäktige att avveckla tillämpningen av LOV och upphandla delar av hemtjänsten enligt LOU.

Yrkanden

David Aronsson (V) yrkar bifall till attsats ett i motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer avslag mot bifall till liggande förslag och finner att kommunstyrelsen bifaller förslaget.

Beskrivning av ärendet

David Aronsson, gruppledare Vänsterpartiet har inkommit med en motion och yrkar på att kommunfullmäktige ska besluta att:

1. Ge Socialnämnden i uppdrag att ändra LOV-avtalet från 2022 så att
  - a. krav på andel undersköterskor sätts utifrån all omsorgspersonal hos utföraren, inklusive tim- och korttidsanställda.
  - b. krav på omställning till heltidsanställningar, samt årlig redovisning av andelen omsorgstid som har utförts av timanställd personal.
  - c. krav på kompetensutveckling av personalen, samt årlig redovisning av hur stor andel av utförarens omsättning som gått till kompetensutveckling.
2. Strängnäs kommun upphör med valfrihetssystem enligt LOV inom hemtjänsten från den 1 januari 2024.

David Aronsson framför att kvalitén inom omsorgen har blivit sämre, mer slimmad och har fler stressade anställda och är mer fokuserade på kostnad än på kvalitet. David Aronsson hävdar även att de enda som vinner på dagens system är ägarna av de vård- och omsorgskoncerner som bildas när små utförare konkurreras ut eller köps upp. Systemet gynnar koncernerna och inte de lokala utförarna eller de som behöver omsorg. David Aronsson lyfter även fram att LOV-systemet är ineffektivt.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Nämndens åtgärder

Socialnämnden granskar alla utförare löpande och det förekommer utvecklingsområden inom alla utförare av hemtjänst, både den kommunala hemtjänsten och den privata hemtjänsten. Spontana besök hos utförarna har förekommit men har inte blivit av under pandemin.

De nationella mätningarna i brukarnöjdhet visar på positiva och höga resultat och det har fortsatt varit höga resultat sedan införande av LOV i Strängnäs kommun. Socialnämnden har sedan flera år tillbaka elektronisk tidsregistrering hos den kommunala utföraren och sedan 1 mars 2022 tidsregistrerar även de privata hemtjänstutförarna. Sedan införande av LOV har socialnämnden granskat så väl den beviljade tiden som den utförda tiden hos alla utförare, oavsett kommunal eller privat regi.

Socialnämnden har under 2021 utrett möjligheten av avveckla valfrihetsystemet LOV och istället upphandla delar av hemtjänsten enligt LOU. Socialnämnden har under januari 2022 fattat beslut om att föreslå kommunfullmäktige att avveckla tillämpningen av LOV i Strängnäs kommun.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Barnkonsekvenser

Beslutet innebär inga konsekvenser för barn eller övriga konsekvenser.

Uppföljning

Ingen uppföljning krävs.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag, SN § 50, 2022-03-30, Svar på motion från David Aronsson (V) om upphörande med valfrihetssystem enligt LOV inom hemtjänsten.

Protokollsutdrag, KF § 35, 2021-04-26, Nyinkomna motioner och interpellationer, 2021-05-05

Motion, Motion från David Aronsson (V) om upphörande med valfrihetssystem enligt LOV inom hemtjänsten, 2021-05-05

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Motionären

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

SN § 50

SN/2021:271 - 034

Svar på motion från David Aronsson (V) om upphörande med valfrihetssystem enligt LOV inom hemtjänsten

Beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. motionen inte föranleder någon åtgärd då socialnämnden har föreslagit kommunfullmäktige att avveckla tillämpningen av LOV och upphandla delar av hemtjänsten enligt LOU.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det bara finns ett förslag till beslut och att detta blir socialnämndens beslut.

Beskrivning av ärendet

David Aronsson, gruppleadare Vänsterpartiet har inkommit med en motion och yrkar på att kommunfullmäktige ska besluta att:

1. Ge Socialnämnden i uppdrag att ändra LOV-avtalet från 2022 så att
  - a. krav på andel undersköterskor sätts utifrån all omsorgspersonal hos utföraren, inklusive tim- och korttidsanställda.
  - b. krav på omställning till heltidsanställningar, samt årlig redovisning av andelen omsorgstid som har utförts av timanställd personal.
  - c. krav på kompetensutveckling av personalen, samt årlig redovisning av hur stor andel av utförarens omsättning som gått till kompetensutveckling.
2. Strängnäs kommun upphör med valfrihetssystem enligt LOV inom hemtjänsten från den 1 januari 2024.

David Aronsson framför att kvalitén inom omsorgen har blivit sämre, mer slimmad och har fler stressade anställda och är mer fokuserade på kostnad än på kvalitet. David Aronsson hävdar även att de enda som vinner på dagens system är ägarna av de vård- och omsorgskoncerner som bildas när små utförare konkurreras ut eller köps upp. Systemet gynnar koncernerna och inte de lokala utförarna eller de som behöver omsorg. David Aronsson lyfter även fram att LOV-systemet är ineffektivt.

Nämndens åtgärder

Socialnämnden granskar alla utförare löpande och det förekommer utvecklingsområden inom alla utförare av hemtjänst, både den kommunala

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

hemtjänsten och den privata hemtjänsten. Spontana besök hos utförarna har förekommit men har inte blivit av under pandemin. De nationella mätningarna i brukarnöjdhet visar på positiva och höga resultat och det har fortsatt varit höga resultat sedan införande av LOV i Strängnäs kommun. Socialnämnden har sedan flera år tillbaka elektronisk tidsregistrering hos den kommunala utföraren och sedan 1 mars 2022 tidsregistrerar även de privata hemtjänstutförarna. Sedan införande av LOV har socialnämnden granskat så väl den beviljade tiden som den utförda tiden hos alla utförare, oavsett kommunal eller privat regi.

Socialnämnden har under 2021 utrett möjligheten av avveckla valfrihetsystemet LOV och istället upphandla delar av hemtjänsten enligt LOU. Socialnämnden har under januari 2022 fattat beslut om att föreslå kommunfullmäktige att avveckla tillämpningen av LOV i Strängnäs kommun.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Barnkonsekvenser

Beslutet innebär inga konsekvenser för barn eller övriga konsekvenser.

Uppföljning

Ingen uppföljning krävs.

Beslutsunderlag

Motion, Motion från David Aronsson (V) om upphörande med valfrihetsystem enligt LOV inom hemtjänsten, 2021-05-05

Protokollsutdrag, KF § 35, 2021-04-26, Nyinkomna motioner och interpellationer, 2021-05-05

Protokollsutdrag, SN § 17, 2022-01-26, Konkurrensutsättning av hemtjänst, 2022-01-31

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

KF § 35

Dnr KS/2021:132-034,
Dnr KS/2021:218-034,
Dnr KS/2021:225-034,
Dnr KS/2021:226-034,
Dnr KS/2021:228-034,
Dnr KS/2021:229-035

Nyinkomna motioner och interpellationer

Beslut

Motioner

Till kommunfullmäktiges sammanträde 2021-04-26 har det inkommit fem motioner.

1. Motion från David Aronsson (V) om upphörande med valfrihetssystem enligt LOV inom hemtjänsten, dnr KS/2021:132-034.

Motionen framställs och skickas till socialnämnden för beredning.

2. Motion från Margaretha Furustrand (L) angående mätbara mål i styrningen av Strängnäs kommuns verksamhet, dnr KS/2021:218-034.

Motionen framställs och skickas till kommunstyrelsen för beredning.

3. Motion från Björn Karlsson (SD) och Linda Hefvelin (SD) om blodgivning på betald arbetstid för kommunanställda, dnr KS/2021:225-034.

Motionen framställs och skickas till kommunstyrelsen för beredning.

4. Motion från Björn Karlsson (SD) och Linda Hefvelin (SD) om plan för verksamhetsbesök, dnr KS/2021:226-034.

Motionen framställs och skickas till kommunstyrelsen, valnämnden, kulturnämnden, barn- och utbildningsnämnden, teknik- och fritidsnämnden, socialnämnden och miljö- och samhällsbyggnadsnämnden för beredning.

5. Motion från Catharina De Geer (KD) om kartläggning av behovet av en ungdomsjour i Strängnäs kommun, dnr KS/2021:228-034.

Motionen framställs och skickas till socialnämnden för beredning.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Interpellationer

Till kommunfullmäktiges sammanträde 2021-04-26 har det inkommit en interpellationer.

1. Interpellation från Yvonne Knuutinen (V) till kulturnämndens ordförande Monica Lindell Rylén (S) om hur demokratin hålls levande i Strängnäs, dnr KS/2021:229-035.

Beslutsgång

Ordföranden ställer frågan om kommunfullmäktige anser att interpellationen får framställas och finner att kommunfullmäktige beslutar att interpellationen får framställas.

Beslutet skickas till

Socialnämnden

Kommunstyrelsen

Valnämnden

Barn- och utbildningsnämnden

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Teknik- och fritidsnämnden

Kulturnämnden

Monica Lindell Rylén (S)

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Motion - Effektivitet, kvalitet, god omsorg = Avveckla LOV!

Vi har under flera år ifrågasatt varför de privata LOV-bolagen återkommande tillåts bryta mot avtalskraven vad det gäller andel undersköterskor bland utförarens fast anställda omsorgspersonal och kravet på stabil ekonomi.

Lagen om valfrihetssystem skapades för att privatisera och marknadsanpassa omsorgen. Det har lyckats. Omsorgen är idag sämre, mer slimmad, har mer stressade anställda och är mer fokuserad på kostnader än kvalitet. De äldres omsorg har blivit en produkt. En produkt som enligt marknadens principer ska framställas till lägsta möjliga kostnad med lägsta möjliga acceptabla kvalitet. Den kommunala omsorgen pressas utifrån samma grund. Resultatet är sämre omsorg till högre kostnad än innan LOV.

De enda som tjänar på dagens system är ägarna av de vård- och omsorgskoncerner som bildas när små utförare konkurreras ut eller köps upp. De är de enda som får en storlek där de kan möta de marknadsdrivna kommunernas krav.

En företrädare för ett av de lokala bolag som inte fått tillstånd från IVO och lägger ned verksamheten framför i media att kommunen betalar för lite, att kommunen har stor yta med utspridda kunder och att kundunderlaget per bolag är för litet.

Systemet gynnar koncernerna och inte de lokala utförarna eller de som behöver omsorg.

Ett sätt som mindre utförare klarar sig på i andra kommuner är att samtidigt utföra RUT-tjänster och annan hushållsnära service för att effektivisera sin omsorgsverksamhet genom volym. Nämndens kontroll av att hemtjänsten i Strängnäs inte används som beroendetung väg in för hushållsnära tjänster är begränsad.

LOV-systemet är ineffektivt för att...

- Det krävs administration och kontrollfunktioner (som i Strängnäs inte är tillräckligt utbyggda).
- Fri etablering och valfrihetssystemet gör att hemtjänstbilar från olika utförare åker parallellt till grannar.
- Fri etablering gör att bolagen blir små (innan det bildas monopolliknande koncerner) så vikarier, kompetensutveckling och annan resursanvändning blir suboptimerad.

Den grundläggande frånvaron av effektivitet pressar bolagens ekonomi och deras personal. Risken för misstag och för att mottagare av hemtjänst får sämre omsorg ökar.

Kontrollen av bolagen kan aldrig ske på en sådan nivå att små men långsiktiga avvikelser upptäcks och i Strängnäs har det inte varit ett mål. Kontrollerna sker idag inte på ett sådant sätt att medvetna avvikelser kan upptäckas (som att omsorgstid används som restid). Det finns inte tillräckligt med personal för operativ kontroll och Socialnämnden har in i det längsta låtit bli att införa digital kontroll av tiden som utförare är hos brukarna. Nämnden kräver inget och nöjer sig med enkäter med låg kvalitet och övergripande

avrapporteringar av kontrollen och har haft överseende med de avvikelser som trots allt redovisats. Fullmäktige borde kräva mer av socialnämnden.

Om majoriteten vill behålla bolagen inom omsorgen av äldre och personer med funktionsnedsättning så borde upphandlingen av hemtjänst inte ske genom ett LOV-system, utan snarare med LOU genom en kvalitetsinriktad upphandling av omsorgen inom specifika geografiska ytor eller utifrån omsorgsbehov.

Jag yrkar på att fullmäktige beslutar att

1. Ge Socialnämnden i uppdrag att ändra LOV-avtalet från 2022 så att
  - a. krav på andel undersköterskor sätts utifrån all omsorgspersonal hos utföraren, inklusive tim- och korttidsanställda.
  - b. krav på omställning till heltidsanställningar, samt årlig redovisning av andelen omsorgstid som har utförts av timanställd personal.
  - c. krav på kompetensutveckling av personalen, samt årlig redovisning av hur stor andel av utförarens omsättning som gått till kompetensutveckling.
2. Strängnäs kommun upphör med valfrihetssystem enligt LOV inom hemtjänsten från den 1 januari 2024.

David Aronsson
Vänsterpartiet Strängnäs

